

ZDENKO TOMAŠEGOVIĆ

Redoviti sveučilišni profesor Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u mirovini dr. sc. Zdenko Tomašegović, dipl. inž. šumarstva i dipl. inž. geodezije umro je 12. lipnja 1995. Pokopan je u Zagrebu na Mirogoju 14. lipnja 1995.

Zdenko Tomašegović rođen je u Zagrebu 26. travnja 1917. god. U rodnom je gradu završio srednju školu, te studij šumarstva na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu 1939. god. i geodezije na Tehničkom fakultetu 1953. god. Stupanj doktora šumarskih znanosti postigao je 1954. god. na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu. Na Katedri za geodeziju Poljoprivredno-šumarskog fakulteta izabran je 1940. god. za asistenta iz geodezije, na istom fakultetu izabran je 1954. god. za docenta, 1959. god. za izvanrednog sveučilišnog profesora, a na Šumarskom fakultetu 1962. god. za redovitoga sveučilišnog profesora iz predmeta Šumarska fotogrametrija. Od 1947. god. predavao je i predmet nacrtna geometrija. God. 1987. odlazi u mirovinu. Jedan je od inicijatora za osnivanje Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Dvostruko stručno obrazovanje, šumarsko i geodetsko, uz svojstva vrsnog znanstvenika, dali su pečat dugogodišnjem uspješnom pedagoškom, stručnom i znanstvenom djelovanju profesora Tomašegovića. U prvo vrijeme ono je bilo posvećeno geodeziji i iz tog razdoblja je značajna njegova studija »Postoji li mogućnost direktnog određivanja koordinatnih razlika u poligonskim vlakovima« (Glasnik za šumske pokuse, br. 9, Zagreb 1948), koja pobuđuje veliko zanimanje u domaćim, a osobito u inozemnim geodetskim krugovima i daje poticaj za konstrukciju nove generacije geodetskih instrumenata.

Spoznavši velike mogućnosti primjene fotogrametrije i fotointerpretacije u šumarstvu i srodnim disciplinama, profesor Tomašegović je sve svoje snage, i intelektualne i fizičke, posvetio proučavanju tog područja tehnike. Bio je inicijator i pokretač, »spiritus movens«, primjene tih novih i modernih metoda i tehnologija ne samo u šumarstvu, nego i u drugim područjima: geologiji, pedagogiji, geografiji, poljoprivredi, prostornom planiranju. Postignute rezultate objavio je u više od 70 znanstvenih i stručnih radova. Njegova stručna nastojanja i znanstveno djelovanje mogu se smatrati pionirskima, ne samo kod nas, nego i u europskim relacijama. Na tom putu je i njegova disertacija, obranjena 1954. god., pod naslovom »O pouzdanosti aerofototaksacije za neke dendrometrijske potrebe šumskog gospodarstva« (Glasnik za šumske pokuse, br. 12, Zagreb 1956.).

Razvija intenzivnu stručnu i znanstvenu suradnju s raznim institucijama u zemlji i inozemstvu.

Velikim zalaganjem, s vrlo skromnim društvenim sredstvima profesor Tomašegović osniva na Katedri za geodeziju Fotogrametrijski praktikum, gdje razvija intenzivnu pedagošku, stručnu i znanstvenu djelatnost na zavidnoj razini. Oslonjen je samo na vlastiti rad jer u ono vrijeme nije bilo sluha kod odgovornih da se iskustva mogu steći i u razvijenijem inozemstvu. Gotovo tri desetljeća, od 1948. god., nastavna djelatnost iz šumarske fotogrametrije u Zagrebu bila je jedina te vrste kod nas i okupljala je stručnjake iz cijele bivše Jugoslavije. U prvo vrijeme organizirani su poslijediplomski tečajevi za šumare, ali i za agronome, pedologe, geologe i druge zainteresirane, u trajanju od 2–4 tjedna. Od 1954. do 1974. održao ih je više od 30. U sveučilišnoj nastavi šumarsku fotogrametriju predaje od 1951. kao preporučeni predmet, od 1953. to je izborni kolegij u VII. i VIII. semestru, a od 1980. kolegij se uvodi kao obvezatan u V. semestru šumarskog studija. Šumarsku fotogrametriju predaje i na poslijediplomskom studiju iz uređivanja šuma.

O razvitku fotointerpretacije i daljinskih istraživanja u Hrvatskoj, ali i šire na području bivše Jugoslavije, ne može se govoriti bez spominjanja profesora Tomašegovića. On je i inicijator osnivanja asocijacije fotointerpretatora iz područja geoznanosti u Hrvatskoj, zajedno s grupom geologa iz poduzeća »Industroprojekt« iz Zagreba. Nakon trogodišnjih nastojanja zainteresiranih stručnjaka različitih struka osnovan je 1979. Savjet za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u kojem je profesor Tomašegović dugogodišnji prvi potpredsjednik i član Izvršnog odbora. Savjet je 1983. izdao izvrsno opremljen, u stručnim krugovima vrlo zapažen priručnik »Daljinska istraživanja u geoznanostima« u kojemu je profesor Tomašegović napisao poglavlja o primjeni u šumarstvu i poljoprivredi. Ostali autori su prof. dr. sc. Vjekoslav Donassy i prof. dr. sc. Marinko Oluić.

Kao priznanje za uspješno znanstveno djelovanje, osobito na području daljinskih istraživanja i fotointerpretacije u šumarstvu i srodnim znanostima dodijeljena je profesoru Tomašegoviću 1984. republička nagrada »Nikola Tesla«. Primio je i mnoga priznanja od strukovnih udruga kojih je bio član, te radnih organizacija s kojima je surađivao. Tijekom svojega dugogodišnjeg djelovanja ostvario je značajan znanstveni, stručni i pedagoški opus. Njegova predviđanja i nastojanja pokazala su se ispravnima, jer danas je daljinska detekcija nezaobilazno pomagalo za rješavanje raznih stručnih problema u svim naprednim i razvijenim sredinama. Svojim doprinosom razvoju hrvatske znanosti i prakse na području primjene daljinskih istraživanja, fotogrametrije i geodezije u šumarstvu i ostalim geoznanostima profesor Tomašegović nas je sve mnogo zadužio u stručnom, društvenom i ljudskom smislu i neka mu je zato vječna slava i hvala!

Zvonimir Kalafadžić